

Sananvapaus kriisissä

Suomalaisen sananvapauden kriisi syvenee

LÄHDE: [OikeaMedia/blogi:Professorin ajatuksia](https://oikeamedia.fi/blogi/professorin-ajatuksia) 12.09.2018

Kuvan lisännyt Taakkatoimitus

Suomalaisen sananvapauden tilasta on kuluvan viikon aikana syntynyt synkkä kuva. Tai oikeastaan jo valmiiksi synkkä kuva on entisestään synkistynyt. Viittaan tässä kahteen tapaukseen.

[Ensinnäkin](#) Oululaisen kaupunginvaltuutetun Riikka Moilasan (kepu) kommenttiin, jossa hän käytti sanaa "ihmisroska" osana vertaustaan, jonka ilmiselvä tarkoitus oli kiinnittää huomio kaupungin syrjäytyneisiin. Sen sijaan että kilpailevat poliitikot, media ja Moilasan työnantaja olisivat alkaneet pohtia millä tavalla heidän tilannettaan voisi parantaa, he tarttuivat Moilasan sanavalintaan.

[Uuden esimerkin](#) sananvapautemme tilanteesta saimme Kärämäen Frosteruksen koulun rehtorista Tuomo Pesosesta, joka tuli Ylen lähetyksessä todenneeksi hiukan värikkäin sanakääntein, ettei kouluista voi kokonaan poistaa seksuaalista häirintää. Tähän tarttui lehdistö ja Frosteruksen kuntatyönantaja.

Lopputuloksena molemmille esimerkkihenkilöille oli potkut töistä. Tai potkut on saanut vasta Moilanen, kun taas Frosteruksesta on vain todettu, ettei hänen tarvitse mennä töihin – potkuista päätetään vasta ensi viikolla.

Täysjärkinen ihminen kuitenkin ymmärtää, että Moilasan tarkoitus oli hyvä ja että Frosterus sanoi pelkästään ilmeisen ja valitettavan tosiasian, joka ei muuksi muutu, vaikka se kuinka pontevasti kiellettäisiin. Vai kuvitteleeko joku ihan aidosti (ja älyllisesti epärehellisesti), että Moilanen olisi faktuaalisesti verrannut ihmisiä kadulta pois siivottaviin roskiin tai että koulun rehtori olisi pitänyt suotavana kouluissa tapahtuvaa seksuaalista ahdistelua?

Käytännön seuraus näistä kahdesta – ja niitä edeltäneistä samantapaisista

sananvapauden raiskaamisista ([esimerkki](#) ja [toinen](#)) – on se, että yhteiskunnallinen keskustelu vaikeutuu entistä enemmän. Yksi ennakkotapaus sananvapauden raiskaamisen seuraavan asteen vaikutuksista saattaakin olla niin ikään tuore feministitoimittaja Tiina Tuppuraisen [vaatimus](#) tietynlaisen lesbotutkimuksen kieltämisestä. Näin siksi, etteivät sen tuloksen sovi hänen omaan toiveeseensa homoseksuaalisuuden luonteesta.

Edelle kirjoittamani perusteella olen huolissani suomalaisen sananvapauden tilasta ja sen vaikutuksista yhteiskuntaamme ja sen tulevaisuuteen. Ja tulen entistä varmemmin pitäytymään nimimerkin suojissa myös tulevaisuudessa – Reino Helismaan sanoin "[varmuuden vuoksi](#)".

Aiempia ajatuksia samasta aihepiiristä:

[Iiro Rantala taisi olla oikeassa Porin jazzien suhteen](#)

[Ei sananvapaus-, vaan turvallisuuskysymys](#)

[Huhtasaari sallisi kaikille sananvapauden](#)

[LUE MYÖS TÄMÄ ARTIKKELI:](#)

[Netin sensuurikoneistosta](#)

Pelätty tekijänoikeusdirektiivi uudelleen käsittelyyn – pystyttäisi sensuurikoneiston joka tarkkailisi kaikkea nettiin laitettavaa

LÄHDE: [Tekniikka&Talous/Jori Virtanen](#) 06.09.2018

Artikkeliin liittyvä kuva

EU:n tuomioistuimessa valmisteltava tekijänoikeusdirektiivi on herättänyt kovaa polemiikkaa. Sen pelätään rikkovan internetin puuttumalla netille ominaisiin linkkaus- ja lainauskäytäntöihin.

Direktiivin puolustajat vannovat, että tekijänoikeusdirektiivi on kohdistettu isoihin toimijoihin, kuten Facebookiin ja Googleen, eikä tavallisten ihmisten oikeuksiin puututtaisi.

Vastustajien mukaan esitys on kuitenkin kirjoitettu niin epäselvästi, että rajoituksista saattaa tulla yllättävän ja odottamattoman laajoja.

Käsiteltävä tekijänoikeusdirektiivi kaatui heinäkuussa parlamentin äänestyksessä äänin 318 – 278, mutta se palaa uudelleen käsittelyyn 10. syyskuuta.

[TechCrunch](#) kertoo, että Wikimedia Foundation on antanut direktiivistä jyrkän varoituksen.

”Ensi viikolla europarlamentin äänestys ratkaisee, miten internetissä jaetaan informaatiota. Tämä vaikuttaa merkittävästi siihen, miten me toimimme enenevässä määrin digitalisoituvassa maailmassamme. Käsillä on viimeiset hetket, jolloin voimme määritellä miltä tulevaisuuden internet näyttää”, Wikimedia Foundationin johtaja **Maria Sefidari Huici** kirjoittaa avoimessa kirjeessään.

”Ehdotettujen sääntöjen uusi versio on europarlamentin harkinnassa, ja se joko sallii enemmän innovaatiota ja kasvua tai tukahduttaa rikkaan vapaan verkon, joka on antanut luovuuden, innovaation ja yhteistyön kukoistaa”, Huici alleviivaa.

”Äänestys on merkittävä, sillä tekijänoikeudet eivät vain kosketa kirjoja ja musiikkia, vaan ne myös perustavanlaatuisesti muovaavat sitä, miten ihmiset kommunikoivat ja luovat internetissä”, Huici kiteyttää.

[The Next Webissä](#) pohditaan, miten tekijänoikeusdirektiivi saattaa rikkoa netin lisäksi myös urheilun.

Direktiivi pystyttäisi sensuurikoneiston joka tarkkailisi kaikkea nettiin laitettavaa tekijänoikeusrikkomusten varalta. Jos sisältö ei läpäise tarkkaa seulaa, se ei koskaan pääse verkkoon asti.

Tämä sensuroisi myös lyhyet videopätkät, joita urheilufanit jakavat keskenään – eli niin selostajien kommentit kuin koosteetkin jäisivät automaattisesti sensuurin verkkoon.

Samoin voisi käydä myös urheilutapahtumista otetuille valokuville ja videoille, sillä tapahtumien uutisointioikeus on myyty televisiokanaville, ja siviilien jakamat videot voisivat siten rikkoa televisiokanavien ostamia oikeuksia.

Myös urheilumeemit, kuten nopeasti suosituksi noussut pilailu maassa kierivästä pelaajasta eri tilanteissa ja ympäristöissä jäisi toteutumatta, sillä sensuurikoneisto ei erottaisi parodiaa todesta, ja välttääkseen lainopilliset selkkaukset sensuuri erehtyy mieluummin liian hanakasti kuin päästäisi mitään sopimatonta lävitse.

Mikäli haluaa vaikuttaa äänestyksen tulokseen, paras keino on kertoa mielipiteensä eurokansanedustajalleen. Täältä näet miten mepit äänestivät asiasta heinäkuussa.